วารสาร มจร บาฬีศึกษาพุทธโฆส ปริทรรศน์
Journal of MCU Palisueksabuddhaghosa Review
ISSN : 3057-1952 (ONLINE)

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

THE MULTICULTURAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

บัณณัฐวดี ทัพซ้าย[1]
Bunnattawadee Tupsai
สาโรจน์ เผ่าวงศากุล[2]
Saroj Phaowongsakul
E-mail : bai.frame1998@gmail.com

Received: *January 24, 2025*; **Revised:** *February 18, 2025*;
Accepted: *February 27, 2025*;

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บราบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และ ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม

---

[1] หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี/ Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

[2] อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี/ Professor Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สำหรับด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, พหุวัฒนธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Abstract

This research article has 2 objectives : 1) study the multicultural leadership of school administrators under the jurisdiction of the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1, and 2) compare the multicultural leadership of school administrators under the same office, classified by work experience and school size. This quantitative research collected data using questionnaires and analyzed it through comparison and paired mean difference testing using the Scheffé method.

The findings revealed that: 1) The multicultural leadership of school administrators under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1, in overall, was rated at a high level. When analyzed by specific aspects, all dimensions were rated at a high level, ranked by average scores as follows: building relationships with the community, followed by self-professional development, development of teachers and educational personnel, promoting participation in collaboration with all stakeholders, providing education aligned with the local context, and fostering awareness and sensitivity towards multicultural education. 2) A comparison of the multicultural leadership of school administrators classified by work experience showed no significant differences overall or in specific aspects. 3) A comparison of the multicultural leadership of school administrators classified by school size showed statistically significant differences overall and in specific aspects at the 0.05 level. Teachers in medium-sized schools had higher opinions than those in large and extra-large schools. Regarding building relationships with the community, statistically significant differences were found at the 0.01 level, while in promoting participation in collaboration with stakeholders, statistically significant differences were found at the 0.05 level.

Keywords: Leadership, Multicultural, School administrators, Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศอย่างเท่าเทียมโดยปราศจากความเลื่อมล้ำทางสังคม ภูมิประเทศ เชื้อชาติ รวมถึงความบกพร่องทางร่างกาย จะทำให้เกิดการจัดการศึกษาที่กว้างไกลในเชิงการศึกษา ข้ามวัฒนธรรม (cross culture) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวและมีทักษะในการเป็นผู้นำพหุวัฒนธรรม การจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรมเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการยอมรับความแตกต่าง ทางภาษา ขนบประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และวิถีชีวิต บนพื้นฐานของการยอมรับสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของแต่ละบุคคล โดยให้โอกาสชนกลุ่มน้อยซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันได้รับการพัฒนาทุกด้าน เพื่อนำไปสู่ความเท่าเทียมกันของทุกคนในสังคม ซึ่งในท้ายที่สุดการศึกษาพหุวัฒนธรรมจะเป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยนำไปสู่ความเป็นสังคมที่มีความสมบูรณ์พร้อมมีคุณภาพ มีคุณค่าและความสวยงามบนความแตกต่างที่หลากหลาย มีศักยภาพและสามารถนำความแตกต่างมาสร้างความเจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืนแน่นอน[3] ตลอดจนมีทักษะในการปฏิบัติต่อผู้อื่นที่มีความแตกต่างจากตน มีความรู้ความเข้าใจและสำนึกข้ามวัฒนธรรม ผู้เรียนมีความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมผู้สอนจึงไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนที่มีอัตลักษณ์ของตน[4]

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกของประเทศไทย มีกลุ่มทางชาติพันธุ์ที่หลากหลาย สืบเนื่องมาจากเป็นจังหวัดที่มีความเก่าแก่มาแต่โบราณและมีความเจริญ ในทุกๆ ด้าน เนื่องจากทางตอนเหนือของจังหวัดเป็นป่าทึบและภูเขาสูง ประกอบกับมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า ทำให้มีคนไทยเชื้อสายกระเหรี่ยงและชาวมอญอาศัยอยู่มาก จึงทำให้คนไทยได้รับการสืบทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมประเพณี จากกลุ่มคนไทยพื้นเมือง คนเชื้อสายพม่า มอญ กะเหรี่ยง ลาว ฯลฯ นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีชาวพม่า และกลุ่มแรงงานต่างชาติ เข้ามาทำงานทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตรและรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวนมากทำให้เกิดเป็นสังคมแบบพหุวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของจังหวัดกาญจนบุรี ข้อที่ 1 พัฒนาทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง รวมถึงพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม ส่งเสริมอาชีพชุมชน ประชาชนทุกช่วงวัยมีรายได้ที่เหมาะสม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ[5] เป็นประเด็นที่ท้าทายสำหรับโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา

---

[3] สุชาติ ศรีหานารถ. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2565). หน้า 366.

[4] สุธาสินี บุญญาพิทักษ์, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์, จริญญา ธรรมโชโต, กรุณา แดงสุวรรณ. **โครงการนวัตกรรมการพัฒนานักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2560). หน้า 3.

[5] สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. (2566). **พันธกิจของจังหวัดกาญจนบุรี**. ออนไลน์ : https://ww2.kanchanaburi.go.th/content/vision.

หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมความต้องการและวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ภาษา ศาสนาและระดับของศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่ สอดรับและสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมบริบท ศักยภาพของผู้เรียนรวมถึงบุคคลในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

สถานศึกษาซึ่งถือเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ย่อมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ ต้องเผชิญกับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งหากไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม อาจนำไปสู่ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งนักเรียน ครู และชุมชนโดยรอบผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมและศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงบุคคลในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มาจากพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันและขจัดปัญหาต่าง ๆ จึงเป็นประเด็นสำคัญและมีความท้าทายโดยเฉพาะผู้บริหาร สถานศึกษาทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความต้องการและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษาและระดับ ศักยภาพทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน[6] สถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนสถานที่จำลองสังคมขนาดเล็กให้แก่เด็กได้เรียนรู้และปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกบริเวณบ้าน และครอบครัวของตนเอง ช่วยหล่อหลอมให้เด็ก และเยาวชนได้เรียนรู้หน้าที่ บทบาทในสังคมของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับธรรมเนียมของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ รวมทั้งพหุวัฒนธรรมภายในองค์กรและภายนอกองค์กรให้มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถอย่างเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ[7]

สำหรับนักเรียนแล้ว ความหลากหลายนี้อาจมาพร้อมกับปัญหาและอุปสรรคที่ต้องเผชิญ โรงเรียนและครูจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัว เรียนรู้และเติบโตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข เพื่อทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาจึงจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมใน

---

[6] ตอเหเราะ ดอละ. **ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2565). หน้า 2.

[7] นนกร มังคละศิริ. **ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2560). หน้า 12

ระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษามีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ[8] ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะเชิงนวัตกรรม เพื่อสร้างหรือส่งเสริมการเกิดนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่และวิธีการดำเนินงานใหม่ๆเพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้นำทางนวัตกรรมและ เพื่อพัฒนาองค์กรในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี จึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พหุวัฒนธรรมนั้นมีความสำคัญ สถานศึกษาจึงต้องช่วยสร้างความเข้าใจในปัญหาและความต้องการเฉพาะของนักเรียนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและครอบคลุม นอกจากนี้ยังช่วยลดอคติและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในห้องเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนครูในการออกแบบการสอนที่เหมาะสมและสะท้อนถึงความหลากหลายของผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในระดับโรงเรียนและระบบการศึกษาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการยอมรับ และผู้บริหารนั้นควรมีภาวะผู้นำที่แสดงมุมมองที่กว้างเกี่ยวกับ พหุวัฒนธรรมที่หลากหลายและแตกต่าง การบริหารจัดการองค์เพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่าง มีคุณภาพ ซึ่งการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม การทำความเข้าใจถึงความแตกต่างและการจัดการความหลากหลายไม่เพียงช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่ยังช่วยวางรากฐานสำหรับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่องภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีขอบเขตครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงพหุ

---

[8] จีราภา ประพันธ์พัฒน์. **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2560). หน้า 13.

วัฒนธรรมในงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการ โรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2551, หน้า 73) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน และด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 1,395 คน จากสถานศึกษา 133 แห่ง

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 301 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607–610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น คือ

3.1.1 ประสบการณ์การทำงาน ประกอบด้วย

3.1.1.1 ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี

3.1.1.2 ประสบการณ์ 10 – 20 ปี

3.1.1.3 ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป

3.2.1 ขนาดสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก

3.1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง

3.1.2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา

3.2.2 ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3.2.3 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3.2.4 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

3.2.5 ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ("x" ¯) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา	3.71	0.81	มาก
2. ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	3.73	0.78	มาก
3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	3.80	0.77	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	3.77	0.76	มาก
5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.79	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	**3.76**	**0.73**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{x}$ = 3.80) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{x}$ = 3.79) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ($\bar{x}$ = 3.77) ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ($\bar{x}$ = 3.73) และ ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา ($\bar{x}$ = 3.71)

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 10 ปี		10–20 ปี		21 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา	3.84	0.88	3.53	0.73	3.62	0.58	5.07	0.007
2. ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	3.86	0.79	3.56	0.78	3.59	0.60	5.18	0.006
3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	3.92	0.79	3.65	0.75	3.65	0.64	4.59	0.011
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	3.87	0.81	3.61	0.69	3.71	0.64	3.82	0.023
5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเองครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.91	0.82	3.64	0.74	3.65	0.59	4.62	0.011
รวมเฉลี่ย	**3.88**	**0.78**	**3.60**	**0.67**	**3.64**	**0.54**	**5.33**	**0.005**

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig.
	สถานศึกษาขนาดเล็ก		สถานศึกษาขนาดกลาง		สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา	3.71	0.84	3.79	0.80	3.43	0.62	1.94	0.145
2. ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	3.72	0.80	3.82	0.77	3.42	0.65	2.55	0.080
3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	3.75	0.79	3.97	0.73	3.49	0.55	4.81**	0.009
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	3.75	0.79	3.88	0.75	3.42	0.51	3.73*	0.025
5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.79	0.79	3.87	0.81	3.51	0.58	2.16	0.117
รวมเฉลี่ย	**3.74**	**0.76**	**3.87**	**0.71**	**3.46**	**0.48**	**3.30***	**0.038**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ขนาดสถานศึกษา	$\bar{x}$	สถานศึกษาขนาดเล็ก (Sig.)	สถานศึกษาขนาดกลาง (Sig.)	สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (Sig.)
		3.74	3.87	3.46
สถานศึกษาขนาดเล็ก	3.74	–	–0.12 (0.409)	0.29 (0.179)
สถานศึกษาขนาดกลาง	3.87	–	–	0.41* (0.043)
สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	3.46	–	–	–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของภาวะผู้นำเชิง พหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมพบว่า ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และ ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารเข้าใจวัฒนธรรมของตนเอง รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างองค์กรที่เอื้อต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม และผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารมีการปรับตัวให้เข้ากับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่วนการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเข้าใจวัฒนธรรมทางวิชาชีพ และผู้บริหารเข้าใจวัฒนธรรมทางเชื้อชาติที่มีความแตกต่างกัน

2. ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารมีแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และผู้บริหารพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รองลงมาคือ ผู้บริหารของท่านให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ของผู้เรียน และผู้บริหารส่งเริมการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ส่วนการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ประสานงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนภายในองค์กร รองลงมาคือ ผู้บริหารร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และผู้บริหารเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในชุมชน ส่วนการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารตระหนักถึงความต้องการและการทำงานร่วมกับชุมชนและผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง

4. ด้านการส่งเสริมการมรส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างครูและบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และผู้บริหารประสานงานกับฝ่ายต่างๆของหน่วยงานทุกภาคส่วนในการสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ส่วนการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร มีความสามารถในการชักชวน ปลุกระดมให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม และผู้บริหารสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทางการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารพัฒนาตนเองโดยศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารเสริมสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองในทุกๆด้านอย่างต่อเนื่อง และ ผู้บริหารให้โอกาสครูและบุคลากรในการศึกษาต่ออย่างเท่าเทียม ส่วนการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมและผู้บริหารส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญและ เข้าใจความแตกต่างทางพหุวัฒนธรรม

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สำหรับด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

1. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือครูในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือครูในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสร้างความมั่นใจในการสื่อสารกับชุมชน โดยการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน รวมถึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน ในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ไม่เพียงส่งเสริมพัฒนาการทางการศึกษาเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสามัคคีในพื้นที่และเตรียมนักเรียนให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ เทียนคันฉัตร ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ ตอเหเราะ ดอละ ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อานูวา ลอแม, ตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร, วรชัย ปานนิตยพงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิง พหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามประสบการณ์ การทำงาน อาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ประสบการณ์การทำงานอาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น การอบรมพัฒนาภาวะผู้นำ, สภาพแวดล้อมการทำงาน, หรือการสนับสนุนจากองค์กรที่อาจมีผลต่อการปรับตัวให้เหมาะสมกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้

ดีกว่า นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าผู้บริหารในกลุ่มตัวอย่างมีแนวทางการบริหารหรือแนวคิดในการทำงานที่คล้ายคลึงกัน แม้ว่าจะมีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันก็ตาม ส่งผลให้ความแตกต่างในการวิเคราะห์ไม่ชัดเจนหรือไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอฟี ราเซะ ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นนกร มังคละศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ยามีละห์ เจ๊ะซอ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขนาดของสถานศึกษามีผลต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความซับซ้อนในการจัดการและต้องดูแลบุคลากรหลากหลายกลุ่ม รวมถึงต้องรับมือกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการจัดการที่หลากหลายและปรับตัวได้ดี ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กอาจมีการจัดการที่ไม่ซับซ้อนและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่น้อยกว่า ทำให้ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะการบริหารที่ซับซ้อนเท่ากับสถานศึกษาขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ขนาดสถานศึกษายังอาจเกี่ยวข้องกับทรัพยากรที่สามารถจัดสรร เพื่อพัฒนาผู้นำและสร้างวัฒนธรรมที่หลากหลายได้มากขึ้น ส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารแตกต่างกันตามขนาดสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวัฒน์ บริพิศ ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัด สุราษฎร์ธานี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนแตกต่างกัน สอดคล้องกับกับผลงานวิจัยของ คธาวุฒิ ผดุงชาติ ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาต่างกัน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สิรีวิว พูลสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน 2 ด้าน คือด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

บทสรุป

ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และ ด้านการสร้างความตระหนักและความอ่อนไหวต่อพหุวัฒนธรรมศึกษา การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สำหรับด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือครูในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือครูในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาและเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในโรงเรียน เพื่อสามารถบริหารจัดการความแตกต่างระหว่างนักเรียนและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการเข้าใจและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรมสร้างทีมที่เน้นการเข้าใจความแตกต่างของบุคคล

1.3 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการตัดสินใจและร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้การเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จะช่วยให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสามารถในการจัดการความหลากหลายทางด้านพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.1 ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

คธาวุฒิ ผดุงชาติ. **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี.** การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2563).

จีราภา ประพันธ์พัฒน์. **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2560).

ซอฟี ราเซะ. **ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เขต 3.** การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2560).

ตอเหเราะ ดอละ. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา. **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.** (2565).

นนกร มังคละศิริ. **ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2560).

ยามีละห์ เจ๊ะซอ. **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2559).

สิริวัฒน์ บริพิศ. **ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2562).

สิรีวิว พูลสวัสดิ์. **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช.** การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2564).

สุชาติ ศรีหานารถ. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.(2565).

สุธาสินี บุญญาพิทักษ์, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์, จริญญา ธรรมโชโต, กรุณา แดงสุวรรณ. **โครงการนวัตกรรมการพัฒนานักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2560).

อรพรรณ เทียนคันฉัตร. **ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผลการศึกษา.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไรพรรณี. (2560).

อานูวา ลอแม, ตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร, วรชัย ปานนิตยพงศ์. ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. **วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 7(2),** (2567).